

Fink'in Anlamlı Öğrenme Yaklaşımı ve Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Fink Taksonomisine Göre Sınıflandırılması

Fink's Significant Learning Approach and Classification of the Life Science Curriculum Acquisitions According to Fink Taxonomy

Saadet Aylin YAĞAN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri
Bölümü, Tokat, Türkiye

Öz

Bu araştırmanın amacı, hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre dağılımını incelemektir. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırma yöntemi doküman incelemesidir ve veriler yönetime uygun olarak doküman inceleme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Fink taksonomisinden yararlanılmıştır. Bu taksonomi; temel bilgi, uygulama, bütünleştirme, insani boyut, önem verme ve öğrenmeyi öğrenme alanlarından oluşmaktadır. Taksonomideki öğrenme alanları arasında hiyerarşik bir ilişki bulunmamaktadır. Hayat bilgisi dersi 1. 2. ve 3. sınıf öğretim programlarında yer alan 148 kazanım Fink taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. Araştırmanın güvenilirliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Bulgulara göre 1. sınıf hayat bilgisi dersi öğretim programında en fazla kazanım uygulamayla ilgiliyken, en az kazanım öğrenmeyi öğrenmeyle ilgilidir. 2. sınıf öğretim programında en fazla kazanım önem vermeye, en az kazanım insani boyuta ilişkilidir. 3. sınıf öğretim programında en fazla kazanım bütünleştirmeye, en az kazanım insani boyutla ilgilidir. Genel olarak hayat bilgisi dersi öğretim programında en fazla kazanım uygulamayla en az kazanım ise insani boyutla ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Anlamlı öğrenme, Fink taksonomisi, hayat bilgisi dersi öğretim programı, kazanım, sınıflandırma

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the distribution of the life studies lesson curriculum acquisitions according to the Fink taxonomy. A qualitative research approach has been adopted in the research. The research method is document analysis, and the data were collected by document analysis technique in accordance with the method. Fink taxonomy was used to analyze the data. This taxonomy consists of fundamental knowledge, application, integration, human dimension, caring, and learning how to learn areas. There is no hierarchical relationship between learning areas in this taxonomy. 148 acquisitions in life studies 1st, 2nd, and 3rd grade curricula were classified according to the Fink taxonomy. Expert opinion was sought for the reliability of the study. According to the findings, in first-grade life studies curriculum, the highest number of acquisitions are related to application, and the fewest number of acquisitions are related to learning how to learn. In second-grade curriculum, the highest number of acquisitions are related to caring, and the fewest number of acquisitions are related to human dimension. In third-grade curriculum, the highest number of acquisitions are related to integration, and the fewest number of acquisitions are related to human dimension. In the life studies curriculum in general, the highest number of acquisitions are related to application, and the fewest number of acquisitions are related to human dimension.

Keywords: Significant learning, Fink's taxonomy, life sciences curriculum, acquisition, classification

Giriş

Geçmişten günümüze bireysel ve toplumsal refahın sağlanmasında öncü ve belirleyici role sahip olan eğitim, büyük çaplı ve dinamik bir sistemdir (Kalkınma Bakanlığı, 2018). Eğitim sistemi devletler tarafından organize edilen, devletlerin ihtiyaç duyduğu vatandaş profiline yetiştirebilmeyi amaçlayan, bireylerin eğitim alma haklarının yerine getirilmesini sağlayan eğitim kurumlarından oluşan bir bütün olarak tanımlanır (Başaran & Çınkır, 2013). Eğitim sisteminin yürütülebilmesi ve kontrolü için ulusal boyutta hazırlanan, sistemin hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmada yapılacak etkinlikleri somut biçimde ortaya koyan öğretim programlarına ihtiyaç vardır (Önal & Şenyurt-Topçu, 2013).

Öğretim programları, öğrencilere nelerin öğretilmesi ve hangi becerilerin kazandırılması gerektiğini gösteren resmî belgelerdir (Westbury, 2008). Daha geniş bir ifadeyle öğretim programları, bilinçli ve sistematik bir biçimde öğretilen bilgi, beceri ve değerlerin seçildiği, öğrencilerin neyi, ne zaman, neden ve nasıl öğrenmeleri gerektiğinin belirlendiği, yerel, ulusal ve küresel ihtiyaçlar dikkate alınarak toplumun ortak vizyonunun ve beklentilerinin yansıtıldığı araçlardır (Stabback, 2016). Öğretim programları, eğitimin değerlendirilmesinde ve kalitesinin belirlenmesinde önemli role sahiptir. Öğretim programları yoluyla ülkelerin eğitim felsefelerini yansıtan eğitim etkinlikleri ile kullanılacak yöntem ve teknikler planlanır, araç-gereçler belirlenir, bunların günün şartlarına uygunluğu denetlenir ve öğretim sürecinde yaşa-

Geliş Tarihi/Received: 11.11.2020

Kabul Tarihi/Accepted: 19.01.2022

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Saadet Aylin YAĞAN
E-posta: yagan_a@hotmail.com

Cite this article: Yağan, S. A. (2022). Fink's significant learning approach and classification of the life science curriculum acquisitions according to fink taxonomy. *Educational Academic Research*, 44(1), 42-53.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

nan aksaklıkların saptanması kolaylaşır (Arı, 2017; Çoban & Akşit, 2018; Keskin, 2020).

Öğretim programlarının öğretim sürecinde etkili olabilmesi için her bir öğretim basamağına uygun kazanımların hazırlanması gerekir (Zorluoğlu ve ark., 2016). Kazanımlar “herhangi bir sınıf düzeyinde, öğrenciye öğretilmek istenen içerik ve bu içeriğin sınırlarını ifade eden cümlelerdir” (Çoban & Akşit, 2018). Kazanımlar yoluyla öğretim programının amaçlara uygun olarak planlanması ve öğretim programında yer alan derse özgü bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırılması hedeflenir (Aydemir & Adamaz, 2017; United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2017; Zorluoğlu ve ark., 2016).

Öğretim programlarında yer alacak kazanımların belirlenmesinde ve sıralanmasında sistematik bir yol izlenebilmesi için bazı taksonomilerden yararlanılmaktadır. Taksonomi, olgu ya da özelliklerin aşamalı olarak sınıflandırılması ve bu sınıflandırmada uyulan kurallar bütünüdür (Türk Dil Kurumu, 2020). Öğretim programı bağlamında taksonomi, kazanımların kolaydan zora, basitten karmaşığa, somuttan soyuta ve birbirlerine önkoşul olacak şekilde sınıflandırıldığı bir çerçevedir (Krathwohl, 2002; Tutkun, 2012). Bu sınıflandırmada bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor öğrenme alanları sistematik ve aşamalı olarak gruplandırılır (Özdemir ve ark., 2015).

Literatürde farklı taksonomilere rastlamak mümkündür. İlk taksonomi, Benjamin S. Bloom ve bir grup araştırmacı tarafından 1948 yılında Amerikan Psikoloji Derneği Sözleşmesi (American Psychological Association Convention) toplantısında öğrencilerin daha sağlıklı değerlendirilebilmesi için bilişsel hedeflerin sınıflandırılması fikriyle oluşturulmaya başlamıştır. Bir dizi toplantının ardından 1956 yılında taksonomi tamamlanmış ve yayınlanmıştır. Bu taksonomi; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarından oluşur (Bloom ve ark., 1956). Zamanla Bloom taksonomisinin eksikleri tespit edilerek revizyona gidilmiştir. Revize edilmiş taksonomide tek boyutlu yapı, bilgi ve bilişsel süreçten oluşmak üzere iki boyuta çıkarılmıştır. Bilgi boyutu; olgusal bilgi, kavramsal bilgi, işlemsel bilgi ve üst bilişsel bilgi olmak üzere dört alt gruptan oluşur. Bilişsel süreç ise hatırlama, anlama, uygulama, analiz, değerlendirme ve sentez basamaklarından oluşur (Krathwohl, 2002). Bloom taksonomisinden başka öğretme-düşünme-öğrenme taksonomisi, SOLO taksonomisi, Dettmer taksonomisi, Marzano ve Kendall taksonomisi ve Fink taksonomisi literatürde rastlanan diğer taksonomilerden bazılarıdır (Biggs & Collis, 1982; Dettmer, 2005; Fink, 2013; Heick, 2020; Marzano & Kendall, 2007). Bu taksonomiler, genel olarak Bloom taksonomisinde kimi öğrenmelere ait basamakların eksik kaldığı ve daha geniş bir perspektif sunulması gerektiği düşüncesiyle ortaya çıkmıştır. Fink (2013), Bloom taksonomisini çok önemli ve faydalı bulmakla birlikte öğrenmeyi öğrenme, kişilerarası ilişkileri ve liderliği geliştirme, etik, iletişim, tolerans, değişime ayak uydurma gibi önemli beceri ve değerlerin Bloom taksonomisinde sınıflandırılmayacağını belirtmiştir.

Türkiye’de öğretim programı kazanımlarını sınıflandıran araştırmalar incelendiğinde genellikle Bloom taksonomisinin kullanıldığı görülmektedir. İlkokul fen bilimleri dersi kazanımlarının sınıflandırılması (Yolcu, 2019), ilkökul ve ortaokul Türkçe dersi kazanımlarının sınıflandırılması (Aslan & Atik, 2018; Büyükalın-Filiz & Yıldırım, 2019; Çerçi, 2018), ilkökul ve ortaokul matematik öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Aktan, 2019; Altıparmak & Karabıyık, 2019), biyoloji dersi öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Aslan-Efe & Efe, 2018), sosyal bilgiler öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Burak & Gültekin, 2019;

Önlen ve ark., 2020), din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Burak, 2017), görsel sanatlar öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Karip, 2019), coğrafya öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (İlhan & Gülersoy, 2019; Sözcü & Aydınöz, 2019), kimya öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Zorluoğlu ve ark., 2016), beden eğitimi öğretim programı kazanımlarının sınıflandırılması (Uğraş & Aral, 2018) revize edilmiş Bloom taksonomisini kullanan araştırmalardan bazılarıdır. Ayrıca ortaokul fen bilimleri kazanımlarını SOLO taksonomisine (Dönmez & Zorluoğlu, 2020), ilkökul kazanımlarını ise Marzano ve Kendall taksonomisine göre sınıflandıran (Karadağ & Kaya, 2017) birer çalışmaya rastlanmıştır. 2018 hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarıyla ilgili olarak ise Eker ve ark. (2019), Bloom taksonomisine göre bir sınıflandırma yapmışlardır. Karacaoğlu (2020) ise 2. sınıf hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarını yine Bloom taksonomisine göre sınıflandırmıştır. Yurtdışında yapılan çalışmalarda matematikte problem çözme becerilerini SOLO taksonomisine göre değerlendiren (Mulbar ve ark., 2017), öğrencilerin bilişsel öğrenme çıktıları Marzano taksonomisine göre sınıflandıran (Asmi ve ark., 2019), fizik dersi sınav sorularını Bloom taksonomisine göre sınıflandıran (Damayanti ve ark., 2020) ekonomi dersinde üst düzey düşünme becerilerini Marzano taksonomisine göre inceleyen (Dubas ve Toledo, 2016), tıp ve diş hekimliği eğitim programlarını Fink taksonomisine göre inceleyen (Branzetti ve ark., 2019; Partido ve ark., 2020) araştırmalara rastlanmaktadır. Literatürde Fink taksonomisi kullanılarak kazanımların sınıflandırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmada nispeten az bilinen bir taksonomi olan Fink taksonomisine göre hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarını sınıflandırmak amaçlanmıştır. Literatürde benzer bir araştırma olmadığından çalışma sonuçlarının farklı veriler sunacağı düşünülmektedir. Ayrıca Fink taksonomisi bilişsel ve duyuşsal hedefleri birlikte ele almakta ve 21. yüzyıl becerilerine (bkz. Bialik ve ark., 2015) daha çok odaklanmaktadır. Fink taksonomisine göre düzenlenecek öğretim programlarının daha dengeli ve etkili öğrenmeler gerçekleştireceğini savunulmaktadır (Branzetti ve ark., 2019). Bu nedenle duyuşsal beceri gelişiminin ön planda olduğu bir ders olan hayat bilgisinin Fink taksonomisine göre sınıflandırılmasının faydalı sonuçlar verebileceği düşünülmektedir.

Araştırmaya teorik bir temel oluşturması açısından Fink taksonomisi ile bu taksonominin altında yatan Fink’in anlamlı öğrenme (significant learning) yaklaşımıyla ilgili açıklamalar sonraki başlıkta sunulmuştur. Anlamlı öğrenme ve Fink taksonomisi ile ilgili bilgiler L. Dee Fink (2013) tarafından yazılan *Anlamlı Öğrenme Deneyimleri Yaratma (Creating Significant Learning Experiences)* başlıklı kitaptan özetlenmiştir.

Fink’in Anlamlı Öğrenme Yaklaşımı

Anlamlı öğrenme, öğrencilerin yaşamlarında gerçekten farklılık oluşturabilecek bir öğrenme deneyiminin gerçekleştirilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Öğrenme aktiviteleri, öğrencilerin kısa bir süre sonra unutacakları bilgi aktarımı şeklinde olmamalıdır. Öğrencilere yaşam boyu kullanabilecekleri yetenek ve yeterlikler ile ne düşündükleri, neler yapabilecekleri, ne istedikleri, hayatla ilgili inançları ve değerleri konusunda farkındalık kazandırılmalıdır. Böylece, öğretilenler yaşamla bütünleşerek anlamlı hâle gelecektir.

Anlamlı öğrenmenin öğrenme süreci ve öğrenme sonucunda hedeflediği bazı özellikler vardır. Öğrenme sürecindeki en önemli iki faktör *ilgilenme* ve *yüksek enerjidir*. Öğrencilerin kendi öğrenmelerile ilgili olmaları ve sınıfta öğrenmeyi kolaylaştıran yüksek enerjili bir öğrenme iklimi beklenir. Öğrenme sonucunda ise *uzun*

sürelî değişime ve değer kazanımına önem verilir. Uzun süreli değişimden kasıt öğrenmenin kalıcı olması, yalnızca ders süresiyle sınırlı kalmaması ve yaşamda kullanılacak öğrenme sonuçları edinilmesidir. Değer kazanımı ise öğrenilenlerin öğrencilerin hayat boyu benimseyecekleri değerlere dönüşmesidir. Öğrencilerin bu değerleri bireysel, sosyal, toplumsal ve iş yaşamlarında ortaya koymaları beklenir. Bunlardan başka anlamlı öğrenmeyle öğrencilerin kişisel yaşamlarını ve sosyal ilişkilerini geliştirmeleri, daha bilgili ve duyarlı vatandaşlar olabilmeleri ve iş dünyasına hazırlanmaları amaçlanır. Kişisel yaşamı geliştirme; bir yeteneği geliştirme, sanatla, sporla, felsefeyle vs. ilgilenme olarak tanımlanır. Sosyal ilişkileri geliştirme, diğer bireylerle formal ya da informal olarak daha olumlu ilişkiler kurabilmedir. Bilgili ve duyarlı vatandaşlar olabileme, toplumla ilgili aktivitelere, oluşumlara katılmaya ve katkıda bulunmaya hazır olma anlamı taşır. İş dünyasına hazırlanma ise profesyonel hayatta ihtiyaç duyulacak bilgi, yetenek ve tutumları kazanmadır.

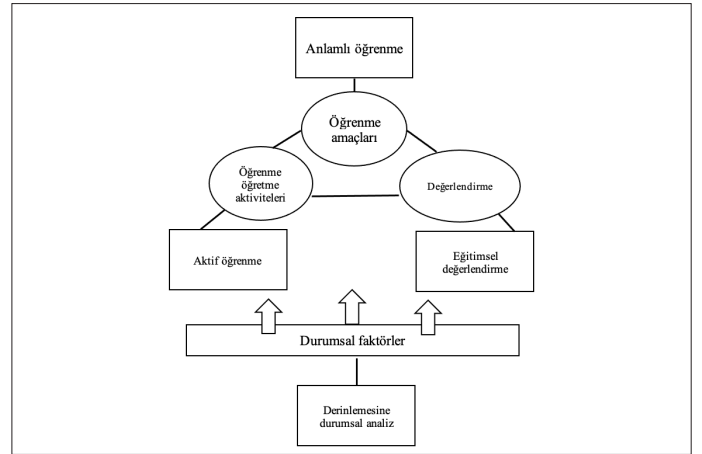
Anlamlı öğrenmeye göre yürütülecek bir dersin planlanması giriş, süreç ve sonuç olmak üzere üç aşama ve bu aşamaların altında yer alan 12 basamaktan oluşmaktadır. Tablo 1'de bu basamaklar ve açıklamaları yer almaktadır.

Tablo 1.
Fink'in Anlamlı Öğrenme Yaklaşımı

Başlangıç Aşaması	
1.Adım dÖnemli durumsal faktörleri belirleme	-Derste yaşanabilecek öğretimsel zorluklar nelerdir? -Derse ilgili öğrencinin, okulun, velinin ve toplumun beklentileri nelerdir? -Dersin öğretim programındaki yeri ve özelliği nedir? -Dersin doğası nedir? Öğretmenin ve öğrencilerin özellikleri nelerdir?
2.Adım Önemli öğrenme amaçlarını belirleme	-Dersin sonunda öğrencilerin hayatlarında etkili olabilecek hangi öğrenmeler gerçekleşmelidir? -(Bu adımda yalnızca anlama ve hatırlama becerilerini gerektirecek bilgilerden ziyade daha anlamlı öğrenmelere yoğunlaşılır. Tablo 2'de yer alan Fink taksonomisinden faydalanılabilir.)
3.Adım Uygun geri bildirim ve değerlendirme yolları oluşturma	-Öğrenciler öğrenme hedeflerine ulaştıklarını göstermek için hangi davranışları sergilemeliler? (Bu adımda öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olabilecek aynı zamanda not verilebilecek yöntemler düşünülmelidir. Eğitici değerlendirme fikrinden yararlanılabilir.)
4.Adım Etkili öğretme/öğrenme aktiviteleri belirleme	-Bu adımda öğrenme amaçlarını yerine getirecek ve öğrencileri derse çekecek yaratıcı etkinlikler oluşturulur. -Aktif öğrenme etkinliklerinden özellikle zengin öğrenme deneyimleri ve derinlemesine yansıtıcı diyaloglardan faydalanılabilir. -Zengin öğrenme deneyimleri Sınıf içinde tartışma, rol oynama, simülasyon, drama ve benzeri yöntem ve tekniklerle sınıf dışında gözlem, projeler, farklı öğrenme ortamlarını kullanma gibi yöntem ve tekniklere yer verilebilir. -Derinlemesine yansıtıcı diyalog Kiminle Öz-yansıtma (günlükler, öğrenme portfolyoları) Başkalarıyla iletişim (öğretmene, diğer öğrencilere, sınıf dışındaki kimselere öğrendiklerini yansıtma) Ne hakkında Dersin konusu: Bu konuda öğrenilmesi gereken en önemli şeyler nelerdir? Öğrenme süreci: Ne öğreniyorum? Öğrendiklerim bana ne değer katacak? Nasıl öğrenirim? En iyi, en rahat ya da en zor ne şekilde öğreniyorum? Başka neyi öğrenmeye ihtiyacım var? Yazılı dokümanlar Birkaç dakikalık hızlı yazılı yansıtma Haftalık günlükler Dönem sonu için öğrenme portfolyoları
5.Adım Tüm başlangıç adımlarımın bir bütün oluşturduğundan emin olma	Bu adımda ilk dört adım bir bütün olarak ele alınır ve birbirlerini desteklediklerinden emin olunur.

Tablo 1.
Fink'in Anlamlı Öğrenme Yaklaşımı (Devamı)

Süreç Aşaması	
6.Adım Ders için tematik bir yapı oluşturma	-Ders için tematik bir yapı oluşturma, dersin temel kavramlarına ya da konularına göre dönemi dört ile yedi arasında bölüme ayırmak, her bir bölüm için ne kadar süre gerektiğini belirlemek ve konuları belirli bir mantık sırasına göre düzenlemek anlamına gelmektedir. -Bunu yapmanın en önemli amacı, öğrenciler için öğrenmenin ve öğrenme aktivitelerinin giderek daha zorlayıcı ve karmaşık hâle gelmesini sağlayabilmektir. Her yeni konu belirlendiğinde ödevler, projeler ve etkinlikler daha zor hâle getirilir.
7.Adım Öğretimsel strateji belirleme	-Öğretimsel strateji öğretim teknikleri ile karıştırılmamalıdır. -Öğretim tekniği spesifik, ayrıntı özellikleri olan öğretim aktiviteleridir. -Tartışma, küçük grup çalışması, anlatım gibi. -Öğretimsel strateji ise öğrencilerin öğrenme enerjilerini ve derse ilgilerini arttıran belirli bir mantık sırasına göre hazırlanmış bir dizi öğrenme etkinliğinden oluşur. -Öğretimsel strateji: Öğrencileri sonraki öğrenmelere hazırlar. Öğrenilenlerle ilgili pratik yapma imkânı verir. Performans değerlendirmeye fırsat sunar. Öğrencilerin kendi öğrenmeleri hakkında bilgi sahibi olmasına katkı sunar.
8.Adım Dersin tematik yapısı ile öğretimsel stratejiyi bütünleştirme	-Dersin tematik yapısı ile öğretimsel strateji birbirinden kopuk olarak değil bir arada yürütülebilecek şekilde düzenlenmelidir.
Sonuç Aşaması	
9.Adım Not verme sistemi geliştirme	-Not verme sisteminin ana bileşenleri ve ağırlıklıdırmanın nasıl olacağına karar verilir.
10.Adım Muhtemel problemleri giderme	-Ders planında şimdiye kadar yapılanlarla ilgili ne tür problemlerle karşılaşılabilir? (Örneğin, sınıf dışı etkinliklere yeterli zaman bulunacak mı? Gerekli araç-gereçler temin edilebilecek mi?)
11.Adım Ders izlenesi hazırlama	-Dersin amaçlarını, öğrenme aktivitelerini ve sırasını, gerekli araç-gereçleri içeren bir izleneye öğrencilerle paylaşılır.
12.Adım Öğretmenin kendi öğretimiyle ilgili bir değerlendirme planı hazırlaması	-Ders süresince farklı kaynaklardan veri toplanarak öğretimin değerlendirilmesidir. Öğrencilerle görüşmeler yapma, dersi kaydetme, dışarıdan bir gözlemciden yardım alma ve sınav sonuçları değerlendirilecek verilere örnek olabilir.

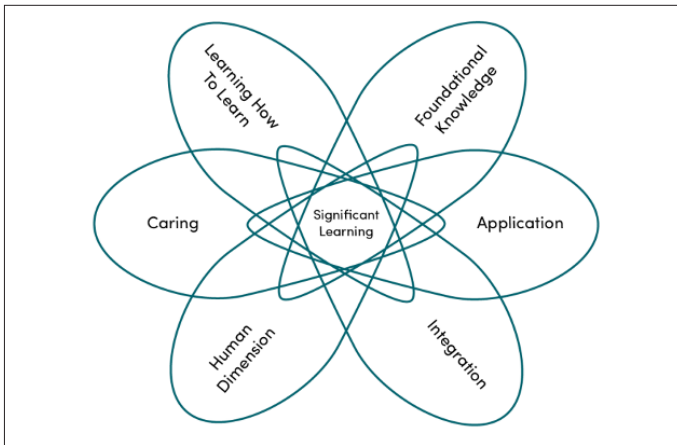

Şekil 1.
Anlamlı Öğrenme Süreci

Tablo 1'de görüleceği üzere anlamlı öğrenmede durumsal özelliklerin ayrıntılı biçimde ortaya konmasına, öğrencilerin günlük hayatlarında kullanabilecekleri, işe vuruk öğrenmeler gerçekleştirmelerine, aktif öğrenmeye, farklı ve zengin öğrenme aktivitelerine, yansıtıcı düşünmeye ve eğitici değerlendirmeye önem verilmektedir. Şekil 1'de anlamlı öğrenme süreci görsel olarak sunulmuştur.

Tablo 2.
Fink Taksonomisi

Temel Bilgi Basamağı Bilgi ve fikirleri anlama ve hatırlama	-Bireylerin bilimle, tarihle, edebiyatla, coğrafyayla ya da yaşama dair başka bir konuyla ilgili temel bilgileri bilmeleri beklenir. Ayrıca önemli fikir ve bakış açıları (ör: evrim ya da kapitalizm) anlamaları gerekir. -Temel bilgi basamağında öğrenilenler diğer öğrenmelere temel teşkil edecek bilgilerdir.
Uygulama Beceriler/yeteneklerKritik düşünme, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, pratik düşünme	-Öğrencilerin yeni bir entelektüel, fiziksel ya da sosyal durumda nasıl hareket edeceklerini öğrenmeleri beklenir. Hem düşünme becerileri hem de uygulamaya dönük beceri gelişimi önemlidir. -Bu basamakta öğrenilenler diğer öğrenilenleri kullanışlı kılar.
Bütünleştirme Fikirler, kişiler ve hayatın gerçekleri hakkında ilişki kurma	-Bu basamağın en önemli özelliği öğrencilerin ilişki kurmayı öğrenmesidir. Farklı dersler arasında ilişki kurma ve derste öğrendikleriyle gerçek yaşam arasında ilişki kurma bütünleştirme basamağına örnek olarak verilebilir. -Bütünleştirme basamağında öğrenilenler öğrencilere entelektüel birikim kazandırır.
İnsani boyut Kendisi ve başkaları hakkında bilgi edinme	-Kendisi ve başkaları hakkında bilgi edinme, öğrencilerin daha uygun şekilde etkileşimde bulunmasına yardımcı olur. Öğrenilenlerin kişisel ve sosyal etkilerini anlar. Öğrendikleri ya da öğrenme biçimleri öğrencilerin bazen kendileri hakkında yeni anlayışlar geliştirmelerine, nasıl bir insan olmak istediklerine dair vizyon oluşturmalarına ve kendileriyle ilgili önemli değişimlerde bulunmalarına yardımcı olur. -Bu basamaktaki öğrenme öğrenilenlerde insan faktörünün önemine vurgu yapar.
Önem verme Yeni duygular, ilgi alanları ve değerler geliştirme	-Öğrenilenler, öğrencilerin herhangi bir konuya önem verme derecesini değiştirebilir. Öğrenilen konu hakkında daha duyarlı hâle gelirler. Öğrenciler bir konuya önem verdiklerinde onu öğrenmek için ve hayatlarına katmak için daha fazla enerji harcayacaklardır. -Bu basamakta öğrenilenler anlamlı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için gerekli olan enerjiyi sağlayacaktır.
Öğrenmeyi öğrenme Daha iyi bir öğrenci olma Araştırma yapma Kendi öğrenmesini yönetebilme	-Öğrenciler ders boyunca öğrenmelerini nasıl sürdürebileceklerini de öğrenmelidir. -Bu basamaktaki öğrenmeler öğrencilerin ilerideki öğrenmelerinde onlara yardımcı olacaktır.

Şekil 2.
Fink Taksonomisi Basamaklarının Etkileşimi

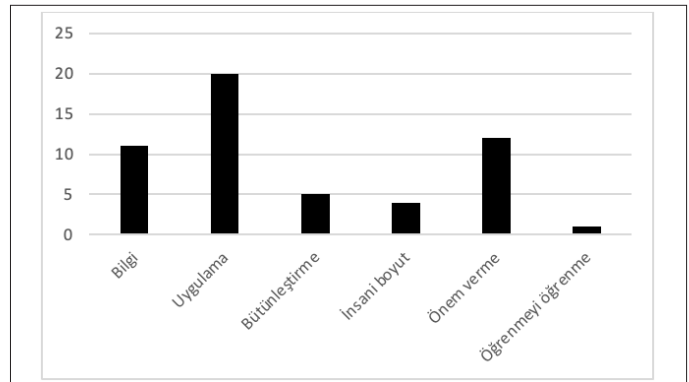
Anlamlı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için öğrenme amaçlarının ve kazanımların bu yaklaşıma uygun olarak belirlenmesi beklenmektedir. Bu nedenle Fink3 tarafından ilk olarak 2003 yılında anlamlı öğrenmeye uygun bir taksonomi geliştirilmiştir. Taksonomi ve anlamlı öğrenme 2013 yılında Fink tarafından yeniden ele alınarak güncel örneklerle desteklenmiştir. Taksonomi basamaklarında herhangi bir değişim yapılmamıştır (Fink, 2013).

Fink taksonomisi altı basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar; temel bilgi, uygulama, bütünleştirme, insani boyut, önem verme ve öğrenmeyi öğrenmedir. Tablo 2'de taksonominin basamaklarına ait açıklamalar sunulmuştur.

Fink taksonomisinin en önemli özelliklerinden biri basamaklarının hiyerarşik olmamasıdır. Bundan ziyade tüm basamaklar birbirleriyle ilişkili hatta interaktiftir. Şekil 2'deki diyagramda basamakların etkileşimi gösterilmektedir. Herhangi bir basamaktaki gelişme ve öğrenme diğer basamaklardaki öğrenmeyi zenginleştirecektir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı 2018 yılında Talim Terbiye Kurulu tarafından yayınlanan hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre dağılımını incelemektir. Araştırma soruları aşağıda sunulmuştur:

Şekil 3.
Hayat Bilgisi Dersi 1. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Dağılımı

Hayat bilgisi dersi 1. sınıf öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre dağılımı nasıldır?

Hayat bilgisi dersi 2. sınıf öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre dağılımı nasıldır?

Hayat bilgisi dersi 3. sınıf öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre dağılımı nasıldır?

Hayat bilgisi dersi 1. 2. ve 3. sınıf öğretim programı kazanımlarının Fink taksonomisine göre genel sayısal dağılımı nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nitel araştırma yoluyla sosyal bir olay ya da olgu hakkında derinlemesine bilgi edinmek amaçlanır (Patton, 2002). Bu araştırmada hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımları hakkında detaylı bir inceleme yapmak ve kazanımları sınıflandırmak amaçlanmıştır. Araştırma yöntemi, bir veri toplama tekniği olmasının yanında kendi başına bir araştırma yöntemi de olarak kullanılabilen doküman analizidir (Yıldırım & Şimşek, 2016). Doküman analizi, yazılı ya da elektronik materyallerin incelenmesini ve değerlendirilmesini amaçlayan sistematik bir süreçtir (Bowen, 2009). Bu araştırmada 2018 yılı hayat bilgisi dersi öğretim programları analiz edilen dokümanlardır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri doküman analizi tekniğiyle toplanmıştır. 2018 yılında yayınlanan hayat bilgisi dersi 1. 2. ve 3. sınıf öğretim programları Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu resmî web sitesinden indirilerek Fink taksonomisi basamaklarına göre sınıflandırılmıştır.

Hayat bilgisi dersi öğretim programında 1. sınıflar için 53, 2. sınıflar için 50 ve 3. sınıflar için 45 olmak üzere toplam 148 kazanım yer almaktadır. Kazanımların, öğrenme alanlarına göre dağılımı Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3.
Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Öğrenme Alanlarına Göre Dağılımı

Öğrenme Alanları	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	Toplam
	Kazanımlar (f)	Kazanımlar (f)	Kazanımlar (f)	
Okulumuzda Hayat	17	11	10	38
Evimizde Hayat	7	9	8	24
Sağlıklı Hayat	7	7	5	19
Güvenli Hayat	7	6	7	20
Ülkemizde Hayat	7	8	9	24
Doğada Hayat	8	9	6	23
Toplam	53	50	45	148

Tablo 3'te görüldüğü üzere öğrenme alanlarına göre en çok kazanım *okulumuzda hayat* öğrenme alanına aittir ($f = 38$). *Evimizde hayat* ve *ülkemizde hayat* öğrenme alanlarıyla ilgili 24'er kazanım yer almaktadır. *Doğada hayat* öğrenme alanıyla ilgili 23, *güvenli hayat* öğrenme alanıyla ilgili 20 kazanım bulunmaktadır. *en az kazanım sağlıklı hayat* öğrenme alanındadır ($f = 19$).

Verilerin Analizi

Verilerin analizi aşamasında hayat bilgisi dersi öğretim programının üç sınıf düzeyine ait kazanımlar tablolaştırılmış ve her bir kazanımın Fink taksonomisindeki temel bilgi, uygulama, bütünleştirme, insani boyut, önem verme ve öğrenmeyi öğrenme basamaklarından hangisiyle ilişkili olduğu Tablo 2'deki açıklamalar göz önünde bulundurularak işaretlenmiştir.

Sınıflandırma yapılırken bazı anahtar kelimelerden de yararlanılmıştır. Örneğin, öğrenciden araştırma yapması beklenen kazanımlar, öğrenmeyi öğrenme basamağında değerlendirilmiştir. Sorumluluk alma, nezaket ve görgü kurallarına uyma, saygı gösterme, millî ve dinî de-

ğerlere, çevreye ve doğaya önem verme konularıyla ilgili kazanımlar önem verme basamağında yer almıştır. Kendisi, okul çalışanları ve arkadaşlarıyla iletişim kurmayı ilgilendiren kazanımlar, insani boyut basamağında gruplandırılmıştır. Örneklerle açıklama, ilişki kurma, benzerlik ve farklılıkları ayırt etme kazanımları bütünleştirme basamağındadır. Kurallara uyma, araç-gereç kullanma, tarif etme, seçme, hazırlama gibi anahtar kelimeler içeren kazanımlar uygulama basamağıyla ilişkilendirilmiştir. Bilme, kavrama, tanıma, fark etme gibi becerileri içeren kazanımlar temel bilgi basamağında sınıflandırılmıştır.

Sınıflandırmanın güvenilirliği açısından araştırmacı tarafından yapılan sınıflandırma, Fink taksonomisiyle ilgili bilgilendirme ve açıklamalarla birlikte programın uygulayıcıları olan üç sınıf öğretmenine (öğretmenlerden birinin konuyla ilgili yayınları ve lisansüstü derecesi bulunmaktadır) gönderilmiş ve sınıflandırmada katılmadıkları noktaların belirtilmesi istenmiştir. Toplamda 19 farklı kazanımda görüş ayrılığı belirlenmiştir. Yeniden sınıflandırılan 19 kazanım, farklı iki sınıf öğretmenine daha gönderilmiş ve görüş alınmıştır. Bu görüşler neticesinde sınıflandırma, görüş birliği olmayan kazanımlar işaretlenerek eğitim programları ve öğretim alanında profesör unvanına sahip bir akademisyene gönderilmiş ve uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü sonunda sınıflandırmaya son hâli verilmiştir. Araştırmada tüm kazanımlar kodlama kullanılmadan açık hâliyle sunulmuş ve sınıflandırmanın tamamına çalışmada yer verilmiştir. Araştırma herhangi bir canlı üzerinde gerçekleştirilmediği için etik kurul onayı alınmasını gerektirmemektedir.

Bulgular

Hayat Bilgisi Dersi 1. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Fink Taksonomisine Göre Dağılımı

Hayat bilgisi dersi 1. sınıf öğretim programında yer alan 53 kazanımın Fink taksonomisi basamaklarına göre dağılımı Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 3'te görüleceği üzere 1. sınıf düzeyinde en fazla kazanım uygulama basamağındadır ($f = 20$, %37,7). Önem verme basamağında 12 (%22,6), temel bilgi basamağında ise 11 (%20,8) kazanım bulunmaktadır. Bütünleştirme basamağında beş (%9,4), insani boyut basamağında dört (%7,5) kazanım yer almaktadır. En az kazanım öğrenmeyi öğrenme basamağındadır ($f = 1$, %1,9).

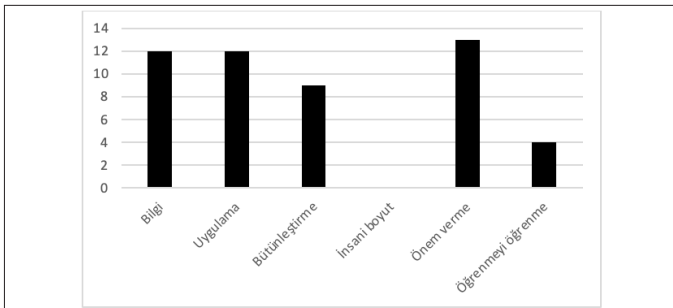
Tablo 4'te 1. sınıf kazanımları ile bu kazanımların Fink taksonomisine göre sınıflandırılması sunulmuştur.

Tablo 4.
Birinci Sınıf Kazanımları

1. Sınıf Kazanımları	Bilgi	Uygulama	Bütünleştirme	İnsani boyut	Önem verme	Öğrenmeyi öğrenme
1. "Sınıf içi tanışma etkinliğine katılır"				✓		
2. "Kendisiyle akranları arasındaki benzer ve farklı yönleri ayırt eder"			✓			
3. "Okula geliş ve okuldan gidişlerde güvenlik kurallarına uyar"		✓				
4. "Sınıfının okul içindeki yerini bulur"		✓				
5. "Sınıf içerisinde bulunan ders araç ve gereçleri ile şeref köşesini tanır"	✓					
6. "Bayrak töreninde nasıl davranması gerektiğini kavrar"	✓					
7. "Okulunun bölümlerini tanır"	✓					
8. "Tuvalet kullanma ve temizlik alışkanlığı geliştirir"		✓				
9. "Okul çalışanlarını tanır"				✓		
10. "İhtiyaç duyduğu durumlarda okul çalışanlarından yardım alır"				✓		
11. "Sınıf içi kuralları belirleme sürecine katılır"			✓			
12. "Okul kurallarına uyar"		✓				
13. "Okulda iletişim kurarken nezaket kurallarına uyar"					✓	
14. "Okul içi etkinliklerde görev almaya istekli olur"					✓	
15. "Oyunlara katılmaya ve oyun oynamaya istekli olur"					✓	
16. "Okulla ilgili olumlu duygu ve düşünceler geliştirir"					✓	
17. "Kullanacağı ders araç ve gereçlerini seçer"		✓				

Tablo 4.
Birinci Sınıf Kazanımları(Devamı)

1. Sınıf Kazanımları		Bilgi	Uygulama	Bütünleştirme	İnsani boyut	Önem verme	Öğrenmeyi öğrenme
Evrimizde Hayat	18. "Aile bireylerini tanıtır"	√					
	19. "Aile hayatının önemini kavrar"					√	
	20. "Evinin yerini tarif eder"		√				
	21. "Evde aile bireyleri ile iletişim kurarken nezaket kurallarına uyar"					√	
	22. "Evdeki kaynakları verimli bir şekilde kullanır"		√				
	23. "Gün içerisinde neler yapabileceğini planlar"		√				
	24. "İstek ve ihtiyaçları arasındaki farkı ayırt eder"			√			
Sağlıklı Hayat	25. "Kişisel bakımını düzenli olarak yapar"		√				
	26. "Sağlığını korumak için alması gereken önlemleri fark eder"	√					
	27. "Sağlığı için yararlı yiyecek ve içecekleri seçer"		√				
	28. "Gün içerisinde öğünlere uygun ve dengeli beslenir"		√				
	29. "Temizlik kurallarına dikkat ederek kendisi için yiyecek hazırlar"		√				
	30. "Yemek yerken görgü kurallarına uyar"					√	
	31. "Kitle iletişim araçlarını kullanırken beden sağlığını korumaya özen gösterir"					√	
Güvenli Hayat	32. "Okulda ve evde güvenlik kurallarına uyar"		√				
	33. "Okula gelişi ve okuldan gidişlerde insanların trafikteki davranışlarını gözlemler"		√				
	34. "Okula gelişi ve gidişlerinde trafik kurallarına uyar"		√				
	35. "Çevresindeki kişilerle iletişim kurarken güvenlik kurallarını uygular"		√				
	36. "Acil durumlarda yardım almak için arayacağı kurumların telefon numaralarını bilir"	√					
	37. "Teknolojik araç ve gereçleri güvenli bir şekilde kullanır"		√				
	38. "Kendisi için güvenli ve güvensiz alanları ayırt eder"			√			
Ülkemizde Hayat	39. "Yaşadığı yeri bilir"	√					
	40. "Yakın çevresindeki tarihi, doğal ve turistik yerleri fark eder"	√					
	41. "Ülkemizin genel özelliklerini tanıtır"	√					
	42. "Ülkemizde, farklı kültürlerden insanlarla bir arada yaşadığını fark eder"				√		
	43. "Atatürk'ün hayatını bilir"	√					
	44. "Millî gün, bayram, tören ve kutlamalara katılmaya istekli olur"					√	
	45. "Dini gün ve bayram kutlamalarına istekle katılır"					√	
Doğada Hayat	46. "Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler"		√				
	47. "Yakın çevresinde bulunan bitkileri gözlemler"		√				
	48. "Yakın çevresinde bulunan hayvanları ve bitkileri korumaya özen gösterir"					√	
	49. "Doğayı ve çevresini temiz tutma konusunda duyarlı olur"					√	
	50. "Geri dönüşümü yapılabilecek maddeleri ayırt eder"			√			
	51. "Güneş, Ay, Dünya ve yıldızları gözlemler"		√				
	52. "Mevsimleri ve özelliklerini araştırır"						√
53. "Mevsimlere göre doğada meydana gelen değişiklikleri kavrar"	√						
Toplam		11	20	5	4	12	1

Şekil 4.
Hayat Bilgisi Dersi 2. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Dağılımı

Hayat Bilgisi Dersi 2. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Fink Taksonomisine Göre Dağılımı

Hayat bilgisi dersi 2. sınıf öğretim programında yer alan 50 kazanımın Fink taksonomisine basamaklarına göre dağılımı Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2. sınıf düzeyinde en fazla kazanım önem verme basamağındadır ($f = 13$, %26). Temel bilgi ve uygulama basamaklarında 12'ser (%24), bütünleştirme basamağında dokuz (%18), öğrenmeyi öğrenme basamağında dört (%8) kazanım yer almaktadır. İnsani boyut basamağına ait kazanıma rastlanmamıştır.

Tablo 5'te 2. sınıf kazanımları ile bu kazanımların Fink taksonomisine göre sınıflandırılması sunulmuştur.

Tablo 5.
İkinci Sınıf Kazanımları

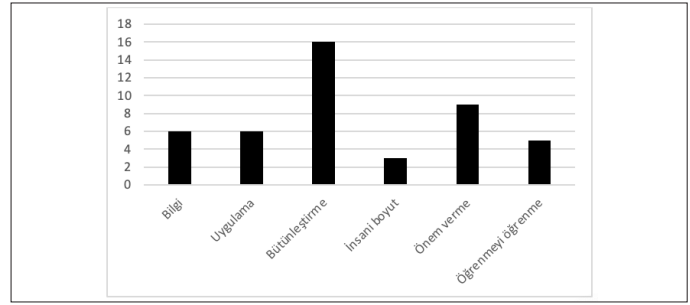
2. Sınıf Kazanımları		Bilgi	Uygulama	Bütünleştirme	İnsani boyut	Önem verme	Öğrenmeyi öğrenme
Okulumuzda Hayat	1. "Kendini farklı özellikleriyle tanıtır"	✓					
	2. "Bireysel farklılıklara saygı duyar"					✓	
	3. "Ders araç ve gereçlerini günlük ders programına göre hazırlar"		✓				
	4. "Sınıfla ilgili konularda karar alma süreçlerine katılır"			✓			
	5. "Okulunun yakın çevresini tanıtır"	✓					
	6. "Okul kaynaklarını ve eşyalarını kullanırken özen gösterir"					✓	
	7. "Sınıfta ve okulda yapılan etkinliklerde grupta çalışma kurallarına uyar"		✓				
	8. "Okulda iletişim kurarken kendini anlaşılır ve açık bir dille ifade eder"		✓				
	9. "Okulda iletişim kurarken dinleme kurallarına uyar"		✓				
	10. "Okulda arkadaşlarıyla oyun oynarken kurallara uyar"		✓				
	11. "Okulda parasını ihtiyaçları doğrultusunda bilinçli bir şekilde harcar"				✓		
Evimizde Hayat	12. "Yakın akrabalarını tanıtır"	✓					
	13. "Akrabalık ilişkilerinin önemini kavrar"					✓	
	14. "Yaşadığı evin adresini bilir"	✓					
	15. "Evde, üzerine düşen görev ve sorumluluklarını fark eder"	✓					
	16. "Aile içi karar alma süreçlerine katılır"			✓			
	17. "Evdeki kaynakları tasarruflu kullanmanın aile bütçesine katkılarını araştırır"						✓
	18. "Yakın çevresindeki yardıma ihtiyaç duyan insanlara karşı duyarlı olur"					✓	
	19. "Gün içerisinde planladığı işleri uygular"		✓				
	20. "İstek ve ihtiyaçlarını öncelik sırasına göre listeler"				✓		
	21. "Sağlıklı büyüme ve gelişme ile kişisel bakım, spor, uyku ve beslenme arasındaki ilişkiyi fark eder"				✓		
	Sağlıklı Hayat	22. "Dengeli beslenmeye uygun öğün listesi hazırlar"		✓			
23. "Yemek yerken görgü kurallarına uyar"						✓	
24. "Sağlıklı bir yaşam için temizliğin gerekliliğini açıklar"		✓					
25. "Sağlıkla ilgili hizmet veren kurumları ve meslekleri tanıtır"		✓					
26. "Mevsimine uygun meyve ve sebze tüketiminin insan sağlığına etkilerini fark eder"					✓		
27. "Mevsim şartlarına uygun kıyafet seçer"			✓				
28. "Ulaşım türlerini ve araçlarını sınıflandırır"		✓					
Güvenli Hayat	29. "Ulaşım araçlarıyla yolculuk yaparken güvenlik kurallarına uyar"		✓				
	30. "Trafikte yardıma ihtiyaç duyan bireylere yardımcı olur"					✓	
	31. "Acil durumlarda yardım alabileceği kurumları ve kişileri bilir"	✓					
	32. "Teknolojik araç ve gereçlerin güvenli bir şekilde kullanımı konusunda duyarlı olur"					✓	
	33. "Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır"		✓				
	34. "Harita ve küre üzerinde ülkesini, başkentini ve yaşadığı yeri gösterir"	✓					
Ülkemizde Hayat	35. "Türk bayrağının ve İstiklâl Marşı'nın vatani ve milleti için önemini fark eder"					✓	
	36. "Atatürk'ün çocukluğunu araştırır"						✓
	37. "Millî gün ve bayramların önemini kavrar"					✓	
	38. "Dini gün ve bayramların önemini kavrar"					✓	
	39. "Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır"						✓
	40. "Ülkemizde yaşayan farklı kültürlerdeki insanların yaşam şekillerine ve alışkanlıklarına saygı duyar"					✓	
	41. "Yakın çevresinde yapılan üretim faaliyetlerini gözlemler"		✓				
Doğada Hayat	42. "Bitki ve hayvanların yaşaması için gerekli olan şartları karşılaştırır"				✓		
	43. "Bitki yetiştirme ve hayvan beslemenin önemini fark eder"					✓	
	44. "Yakın çevresindeki doğal unsurların insan yaşamına etkisine örnekler verir"				✓		
	45. "Tüketilen maddelerin geri dönüşümüne katkıda bulunur"					✓	
	46. "Doğa olaylarını tanıtır"	✓					
	47. "Doğal afetlere örnekler verir"	✓					
	48. "Doğa olayları ve doğal afetlere karşı alınabilecek önlemleri açıklar"				✓		
	49. "Güneş'i gözlemleyerek yönleri gösterir"		✓				
	50. "Dünya'nın şekli ve hareketlerinin insan yaşamına etkilerini araştırır"						✓
Toplam		12	12	9	0	13	4

Hayat Bilgisi Dersi 3. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Fink Taksonomisine Göre Dağılımı

Hayat bilgisi dersi 3. sınıf öğretim programında yer alan 45 kazanımın Fink taksonomisi basamaklarına göre dağılımı Şekil 5'te sunulmuştur.

Şekil 5'te görüleceği üzere 3. sınıf düzeyinde en fazla kazanım bütünlleştirme basamağındadır ($f = 16$, %35,5). Önem verme basamağında dokuz (%20), temel bilgi ve uygulama basamaklarında altışar (%13,3), öğrenmeyi öğrenme basamağında beş (%11,1) ve insani boyut basamağında üç (%6,6) kazanım yer almaktadır.

Tablo 6'da 3. sınıf kazanımları ile bu kazanımların Fink taksonomisine göre sınıflandırılması sunulmuştur.

Şekil 5. Hayat Bilgisi Dersi 3. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarının Dağılımı

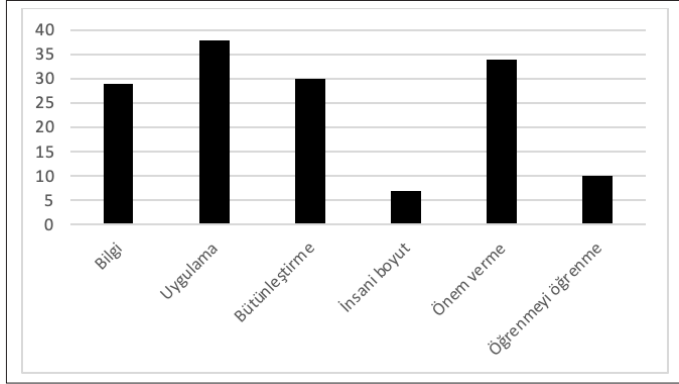
Tablo 6. Üçüncü Sınıf Kazanımları

3. Sınıf Kazanımları		Bilgi	Uygulama	Bütünlleştirme	İnsani boyut	Önem verme	Öğrenmeyi öğrenme
Okulumuzda Hayat	1. "Güçlü yönlerini ve güçlendirilmesi gereken yönlerini fark eder"				✓		
	2. "Davranışlarının kendisini ve arkadaşlarını nasıl etkilediğini fark eder"				✓		
	3. "Arkadaşlarının davranışlarının kendisini nasıl etkilediğini fark eder"				✓		
	4. "Arkadaşlık sürecinde dikkat edilmesi gereken hususları kavrar"	✓					
	5. "Sınıfının ve okulunun krokisini çizer"		✓				
	6. "Okulunun bireysel ve toplumsal katkılarının fark eder"			✓			
	7. "Okuldaki sosyal yardımlaşma ve dayanışmayla ilgili çalışmalara katılmaya istekli olur"					✓	
	8. "Okula ilişkin istek ve ihtiyaçlarını okul ortamında demokratik yollarla ifade eder"					✓	
	9. "Okul kaynaklarının etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur"			✓			
	10. "İlgi duyduğu meslekleri ve özelliklerini araştırır"						✓
Evimizde Hayat	11. "Aile büyüklerinin çocukluk dönemlerinin özellikleri ile kendi çocukluk döneminin özelliklerini karşılaştırır"			✓			
	12. "Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir"			✓			
	13. "Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer"		✓				
	14. "Evide üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir"					✓	
	15. "Evide kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkılarını örnekler verir"			✓			
	16. "Evideki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur"			✓			
	17. "Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarını örnekler verir"			✓			
	18. "İstek ve ihtiyaçlarını karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir"					✓	
	19. "Kişisel bakımını yaparken kaynakları verimli kullanır"					✓	
	20. "Yiyecek ve içecekler satın alınırken bilinçli tüketici davranışları gösterir"			✓			
Sağlıklı Hayat	21. "Sağlığını korumak için mevsimlere özgü yiyeceklerle beslenir"		✓				
	22. "Sağlığını korumak için yeterli ve dengeli beslenir"		✓				
	23. "Kendisinin ve toplumun sağlığını korumak için ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uyar"					✓	
	24. "Trafik işaretleri ve işaret levhalarını tanıtır"	✓					
	25. "Trafikte kurallara uymanın gerekliliğine örnekler verir"			✓			
	26. "Yakın çevresinde meydana gelebilecek kazaları önlemek için alınması gereken tedbirleri açıklar"			✓			
	27. "Acil bir durum olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar"			✓			
	28. "Güvenliğini tehdit eden bir kişi olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar"			✓			
	29. "Günlük yaşamında güvenliğini tehdit edecek bir durumla karşılaştığında neler yapabileceğine örnekler verir"			✓			
	30. "Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır"		✓				
Ülkemizde Hayat	31. "Yakın çevresinde bulunan yönetim birimlerini ve yöneticilerini tanıtır"	✓					
	32. "Ülkemizin yönetim şeklini açıklar"	✓					
	33. "Yakın çevresinde yer alan tarihi, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanıtır"	✓					
	34. "Ülkesinin gelişmesi ile kendi görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi arasında ilişki kurar"			✓			
	35. "Ortak kullanım alanlarını ve araçlarını korur"					✓	
	36. "Millî birlik ve beraberliğin toplum hayatına katkılarını araştırır"						✓
	37. "Ülkemizde yaşayan farklı kültürdeki insanların sorunlarına yönelik sosyal sorumluluk projelerine katılır"					✓	
	38. "Atatürk'ün kişilik özelliklerini araştırır"						✓
	39. "Yaptığı çalışmalarla ülkemize katkıda bulunmuş kişileri araştırır"						✓
	40. "İnsan yaşamı açısından bitki ve hayvanların önemini kavrar"	✓					
Doğada Hayat	41. "Meyve ve sebzelerin yetişme koşullarını araştırır"						✓
	42. "Doğadan yararlanarak yönleri bulur"		✓				
	43. "İnsanların doğal unsurlar üzerindeki etkisine yakın çevresinden örnekler verir"			✓			
	44. "Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluk alır"					✓	
	45. "Geri dönüşümün kendisine ve yaşadığı çevreye olan katkısına örnekler verir"			✓			
Toplam		6	6	16	3	9	5

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Fink Taksonomisine Göre Sayısal Dağılımı

Hayat bilgisi dersi 1. 2. ve 3.sınıf öğretim programında yer alan 148 kazanımın Fink taksonomisi basamaklarına göre dağılımı Şekil 6'da sunulmuştur.

Şekil 6'da görüleceği üzere hayat bilgisi dersi öğretim programında genel olarak en fazla kazanım uygulama basamağında ($f = 38$, %25,67). Önem verme basamağında 34 (%22,97), bütünleştirme basamağında 30 (%20,27), temel bilgi basamağında 29 (%19,59), öğrenmeyi öğrenme basamağında 10 (%6,75) ve insani boyut basamağında yedi (%4,72) kazanım yer almaktadır.

Şekil 6.
Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Dağılımı

Bu araştırmada hayat bilgisi dersi öğretim programı kazanımları Fink taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. Sonuçlara göre 1. sınıf düzeyinde en fazla kazanım uygulama basamağında iken 2. sınıf düzeyinde önem verme basamağında, 3. sınıf düzeyinde bütünleştirme basamağında. Genel olarak tüm öğretim programı ele alındığında en fazla kazanım uygulama basamağında çıkarılan önem verme basamağının üzerinde de durulmaktadır. Fink taksonomisine göre uygulama basamağı beceri ve yeteneklerin gösterilmesini ve üst düzey düşünme becerilerinin kullanılmasını gerektirir. Önem verme basamağı ise yeni duygular, ilgi alanları ve değerler geliştirmeye ilgilidir. Hayat bilgisi dersi günlük hayatta işe yarayacak bilgi ve becerilerin öğrencilere kazandırılması ve değer eğitimi bakımından önemli bir ders olduğu için bu basamaklara yönelik kazanımların fazla olması doğal bir durumdur. Hayat bilgisi dersi öğretim programını inceleyen çalışmalar bulguları destekler niteliktedir. Armağan-Erbil ve Doğan (2019) ve Karaman (2019) öğretmenlerle yürüttükleri çalışmalarda hayat bilgisi dersinin günlük yaşama dönük bilgi, beceri ve değerleri temel alan bir ders olarak tanımlandığı görülmektedir. Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve öğrendiklerini uygulamaya dökmeleri önemsenmiştir. Yaşaroğlu (2018), 2018 hayat bilgisi öğretim programında değer eğitimi önem verildiğini ve kazanımların değerlerle entegre biçimde sunulduğunu belirtmiştir. Özleşmiş (2019) ise öğretmenlerle yaptığı görüşmeler sonucunda değerlerin kazandırılmasında en önemli dersin hayat bilgisi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sınıf düzeyleri bakımından 1. sınıflarda uygulama, 2. sınıflarda önem verme ve 3. sınıflarda bütünleştirme basamaklarına ait kazanımlara daha sık yer verilmesi; 1. sınıfların okula uyum döneminde bulunmaları sebebiyle dersin etkinlikler ve uygulamalar üzerinden verilmek istenmesi; 2. sınıflarda davranış, ilgi ve değer kazanımına daha fazla önem verilmesi ve 3. sınıflarda ise bilişsel gelişimin farklılaşmasıyla ilişki kurma becerisinin geliştirilmek istenmesi şeklinde açıklanabilir. Yaş itibarıyla yaklaşık olarak 1. sınıf

dönemi bilişsel gelişim açısından işlem öncesi döneme 3. sınıf ise somut işlemler dönemine denk gelmektedir (Senemoğlu, 2013). Bu nedenle 3. sınıf öğrencilerinden olaylar ve durumlar hakkında ilişki kurması beklenirken daha küçük yaşlarda işe vuruksu beceri, davranış ve değerlerin geliştirilmesi istenmiş olabilir. Alak ve Nalçacı (2012) bu bulgulara uygun olarak 1. sınıfı okutan öğretmenler ile 2. sınıfı okutan öğretmenler arasında hayat bilgisi dersinde etkinlik kullanımı açısından 1. sınıf öğretmenleri lehine anlamlı bir fark saptamışlar ve 1. sınıfı okutan öğretmenlerin öğrencilerin okula yeni başlamaları nedeniyle uyum sağlamaları için daha fazla etkinlik kullandıkları yorumunda bulunmuşlardır.

Tartışma

Hayat bilgisi dersi öğretim programında hem ayrı ayrı sınıf düzeyleri bakımından hem de genel olarak en az kazanım öğrenmeyi öğrenme ve insani boyut basamaklarına aittir. Öğrenmeyi öğrenme basamağı; daha iyi bir öğrenci olma, araştırma yapma, kendi öğrenmesini yönetebilme becerileriyle ilgilidir. İnsani boyut basamağında ise kendisi ve başkaları hakkında bilgi edinme ile ilgili öğrenmelerde bulunulur. Öğrenmeyi öğrenme hem Millî Eğitim Bakanlığı (2018) tarafından hem de literatürdeki araştırmalarca (Bilasa & Taşpınar, 2017; Çatal, 2019; Güngör, 2006) önemsenen bir özelliktir. Bu araştırmalara göre bilgi çağında olunması, hayat boyu öğrenmenin önem kazanması, okulda verilebilecek bilgilerin artık sınırlı kalması öğrenmeyi öğrenme becerisini anlamlı kılmaktadır. Öğrenmeyi öğrenme bireyin önceki öğrenmelerini ve tecrübelerini kullanması ve öğrenmeye karşı motivasyon sağlaması açısından da etkilidir. 21. yüzyıl ihtiyaçlarına uygun öğretim programlarıyla ilgili modellerde öğrenmeyi öğrenme üst bilişsel boyut içinde yer almaktadır. Bialik ve ark. (2015), Öğretim Programlarını Yeniden Tasarlama Merkezi (Center for Curriculum Redesign) için hazırladıkları raporda 21. yüzyıl öğretim programlarının bütüncül bir yaklaşımla ve dört önemli boyutu kapsar şekilde hazırlanması gerektiğini belirtmektedirler. Bu boyutlar; bilgi, beceri, karakter ve üst biliştir. Üst biliş diğer boyutları kapsamakta ve etkilemektedir. Öğrencilerin öz-yansıtmaları (self-reflection) ve öğrenmeyi öğrenmeleri bu boyut altında ele alınmıştır. Dolayısıyla öğrenmeyi öğrenme sınıflandırma basamaklarının tamamında etkisi bulunan üst düzey ve dengeleyici bir role sahiptir. Tüm bunlara rağmen hayat bilgisi dersi öğretim programında öğrenmeyi öğrenme kazanımları yetersizdir. İnsani boyut basamağı, öğrencilerin kendilerini ve başkalarını tanımalarını gerektirdiğinden öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olmaları, neler yapabileceklerini ve nelerde zorlanacaklarını analiz edebilmeleri açısından önemlidir. İnsani boyut basamağına ait kazanımların yetersiz olması öğrenmedeki bilişsel ve duygusal bütünlük açısından eksiklik oluşturmaktadır (Billiot & Forbes, 2021). Bu bulgulara benzer şekilde Branzetti ve ark. (2019), tıp eğitimi öğretim programını Fink taksonomisine göre değerlendirdikleri çalışmalarında uygulama ve temel bilgi gibi basamaklara öğretim programlarında aşına olunduğunu ancak insani boyut ve öğrenmeyi öğrenme basamaklarının göz önünde bulundurulmadığını belirtmektedirler. Partido ve ark. (2020) benzer şekilde üniversite öğrencilerinin e-kitapla ilgili bir ödev hakkındaki öğrenmelerini Fink taksonomisine göre sınıflandırmışlar ve insani boyut basamağı en düşük yüzdeye sahip çıkmıştır. Sınıflandırmada öğrenmeyi öğrenme ve insani boyut basamaklarına ait kazanımların yetersiz olması yaşam boyu öğrenme, evde, okulda ya da herhangi bir topluluk içerisinde başarılı ilişkiler kuramama, küreselleşen dünyaya uygun değer ve beceriler geliştirememesi gibi olumsuzluklara sebebiyet verebilir (Bialik ve ark., 2015).

Sonuç ve Öneriler

Fink taksonomisinin ve anlamlı öğrenmenin çağdaş öğrenme paradigmalarına (öğrenci merkezli öğretim, yapılandırmacılık, hümanist yaklaşım, eleştirel felsefe vs.) ve gelişen teknolojiye uygun olarak üst düzey bilişsel ve duygusal becerilerin öğrenilmesini hedefledikleri düşünülmektedir. Hayat bilgisi dersi öğretim programlarında eksik görülen insani boyut ve öğrenmeyi öğrenme basamakları göz önünde bulundurularak program kazanımları yeniden ele alınabilir. Farklı öğretim programları Fink taksonomisi ya da literatürde bahsedilen diğer taksonomi basamaklarına göre değerlendirilip eksikler saptanabilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Teşekkür: Kazanımların sınıflandırılması aşamasında değerli görüşleriyle yardımcı olan hocam Prof. Dr. Zühal Çubukçu ile Ahmet Yılmaz, Murat Bostancıoğlu, Nilay Yıldırım, Yasemin Yalçın ve Yusuf Alakel öğretmenlerime çok teşekkür ederim.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Acknowledgement: I would like to thank Prof. Dr. Zühal Çubukçu, Ahmet Yılmaz, Murat Bostancıoğlu, Nilay Yıldırım, Yasemin Yalçın, and Yusuf Alakel, who helped with their valuable views during the classification of the acquisitions.

Declaration of Interests: The author have no conflicts of interest to declare.

Funding: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Aktan, O. (2019). İlkokul matematik öğretim programı dersi kazanımlarının yenilenen Bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48(1), 15-36. [Crossref]
- Alak, G., & Nalçacı, A. (2012). Hayat bilgisi öğretim programı öğelerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 36-51. [Crossref]
- Altıparmak, K., & Palabıyık, E. (2019). 1-8. sınıf kesirler, kesirlerle işlemler ve ondalık gösterim alt öğrenme alanlarına ait kazanımların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi. *İlköğretim Online*, 18(1), 158-173. [Crossref]
- Arı, G. (2017). Türkçe dersi öğretim programındaki (ortaokul) okuma kazanımlarının değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4), 685-703. [Crossref]
- Armağan-Erbil, B., & Doğan, B. (2019). İlkokul hayat bilgisi dersi öğretim programı için öğretmenlerin görüşlerine göre ortaya çıkan ihtiyaçlar. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 14-26. [Crossref]
- Aslan, M., & Atik, U. (2018). 2015 ve 2017 ilköğretim Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının revize edilmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(1), 528-547. [Crossref]
- Aslan-Efe, H., & Efe, R. (2018). 9. sınıf biyoloji dersi öğretim programındaki kazanımların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre karşılaştırılması: 2013, 2017 ve 2018 yılları. *International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education*, 7(3), 1-10.
- Asmi, S. O., Wonorahardjo, S., & Widarti, H. R. (2019). The application of problem-based learning assisted by blended learning in atomic spectroscopy material on cognitive learning outcomes and students'

- self-system based on Marzano taxonomy. *European Journal of Open Education and E-learning Studies*, 4(1), 88-99. [Crossref]
- Aydemir, M., & Adamaz, K. (2017). Ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programındaki kazanım ve etkinliklerin ortak ve derse özgü beceriler açısından incelenmesi. *International Journal of Field Education*, 3(2), 37-59. [Crossref]
- Başaran, İ. E., & Çinkır, Ş. (2013). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Siyasal.
- Bialik, M., Bogan, M., Fadel, C., & Horvathova, M. (2015). *Character education for the 21st century: What should students learn?* (February Report). Center for Curriculum Redesign. https://curriculumredesign.org/wp-content/uploads/CCR-CharacterEducation_FINAL_27Feb2015.pdf
- Biggs, J. B., & Collis, K. F. (1982). Evaluating the quality of learning: The SOLO taxonomy (structure of the observed learning outcome). *Academic Press*.
- Bilasa, P., & Taşpınar, M. (2017). Hayat boyu öğrenme kapsamında anahtar yeterliliklerin belirlenmesi: Türkiye için durum analizi. *Millî Eğitim Dergisi*, 46(215), 129-144.
- Billiot, T., & Forbes, L. P. (2021). Enhancing student empathy through the taxonomy of significant learning. *Journal of International Education in Business*, 14(1), 130-143. [Crossref]
- Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook 1: Cognitive Domain*. David McKay.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. [Crossref]
- Branzetti, J., Gisondi, M. A., Hopson, L. R., & Regan, L. (2019). Aiming Beyond Competent: The Application of the Taxonomy of Significant Learning to Medical Education: *Teaching and Learning in Medicine*, 31(4), 466-478. [Crossref]
- Burak, D. (2017). 4. sınıf din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programı kazanımlarının Bloom ve revize edilmiş Bloom taksonomilerine göre değerlendirilmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 11(21), 44-58.
- Burak, D., & Gültekin, M. (2019). 4. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programı kazanımlarının Bloom ve revize Bloom taksonomilerine göre incelenmesi. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 121-140. [Crossref]
- Büyükalın-Filiz, S., & Yıldırım, N. (2019). Ortaokul Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının revize edilmiş Bloom taksonomisine göre analizi. *İlköğretim Online*, 18(4), 1550-1573. [Crossref]
- Çatal, N. (2019). Sınıf öğretmenlerinin öğrenmeyi öğrenme becerisine ilişkin görüş ve yeterlikleri (Tez No: 586222). *[Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi*.
- Çerçi, A. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının (5, 6, 7, 8. sınıf) yenilenen Bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 6 (2), 70-81.
- Çoban, O., & Akşit, İ. (2018). 2005 ve 2017 Sosyal bilgiler öğretim programlarının öğrenme alanı, kazanım, kavram, değer ve beceri boyutları açısından karşılaştırılması. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(1), 479-505. [Crossref]
- <https://doi.org/10.7596/taksad.v7i1.1395>
- Damayanti, N., Hartono, B., Subali, S., Nugroho, E., & Sureporn, K. (2019). Items analysis of physics assessment based on cognitive level of high order thinking skills in Bloom taxonomy. *Journal of Physics: Conference Series*, 1521(2), 1-5. [Crossref]
- Dettmer, P. (2005) New Blooms in established fields: Four domains of learning and doing. *Roeper Review*, 28(2), 70-78. [Crossref]
- Dönmez, H., & Zorluoğlu, S. L. (2020). Fen bilimleri dersi öğretim programı 6., 7. ve 8. sınıf kazanımlarının solo taksonomisine göre incelenmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 85-95. [Crossref]
- Dubas, J. M., & Toledo, S. A. (2016). Taking higher order thinking seriously: Using Marzano's taxonomy in the economics classroom. *International Review of Economics Education*, 21(1), 12-20. [Crossref]
- Eker, C., Bilgin, Ç., & Baykan, E. (2019, 5-7 Eylül). Hayat bilgisi dersi öğretim programında bulunan kazanımların yapılandırılmış Bloom taksonomisine göre incelenmesi. [Konferans sunumu]. *II. Uluslararası Öğrenme, Öğretim ve Eğitim Araştırmaları Kongresi, Amasya*.

- Fink, L. D. (2013). *Creating significant learning experiences: An integrated approach to designing college courses*. Jossey-Bass.
- Güngör, İ. (2006). *Öğrenmeyi öğrenme eğitiminin lise birinci sınıf öğrencilerinin matematik ile Türk dili ve edebiyatı dersleri sınav başarısına etkisi (Kayseri ili örneği)*. (Tez No: 211800). [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi-Kayseri]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Heick, T. (2020). 6 *alternatives to Bloom's taxonomy for teachers*. 9 Eylül 2020 tarihinde <https://www.teachthought.com/critical-thinking/5-alternatives-to-blooms-taxonomy/> adresinden erişilmiştir.
- İlhan, A., & Gülersoy, A. (2019). 10. sınıf coğrafya dersi öğretim programı kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Geography and Geography Education*, 39(1), 10-28. [\[Crossref\]](#)
- Kalkınma Bakanlığı. (2018). *Eğitim sisteminde kalitenin artırılması*. (On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023). Kalkınma Bakanlığı Özel İhtisas Komisyonu. <https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/Egitim-SistemindeKaliteninArtirilmasiOzellIhtisasKomisyonuRaporu.pdf>
- Karacaoğlu, Ö. C. (2020). 2. sınıf hayat bilgisi kazanımlarının alan yazındaki ölçütlere göre incelenmesi ve düzeylerinin belirlenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 34-62. [\[Crossref\]](#)
- Karadağ, R., & Kaya, Ş. (2017). Evaluation of acquisitions in primary education curricula based on Marzano taxonomy: A case study. *Journal of Theoretical Educational Science*, 10(2), 220-250. [\[Crossref\]](#)
- Karaman, P. (2019). Hayat bilgisi öğretim programındaki öğelerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 347-367. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TXpBNU1qVTRPQT09>
- Karip, F. (2019). Görsel sanatlar dersi orta öğretim kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 185-206. [\[Crossref\]](#)
- Keskin, A. (2020). *Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeylerine yönelik algılarının belirlenmesi*. (Tez No: 618850). [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Krathwohl, D. R. (2002). A revision of Bloom's taxonomy: An overview, theory into practice. *Theory into Practice*, 41(4), 212-218. [\[Crossref\]](#)
- Marzano, R. J., & Kendall, J. S. (2007). *The new taxonomy of educational objectives*. Corwin.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Hayat bilgisi öğretim programı*. Millî Eğitim Bakanlığı
- Mulbar, U., Rahman, A., & Ahmar, A. (2017). Analysis of the ability in mathematical problem-solving based on SOLO taxonomy and cognitive style. *World Transactions on Engineering and Technology Education*, 15(1), 68-73. [\[Crossref\]](#)
- Önal, İ., & Şenyurt-Topçu, Ö. (2013). Eğitimi gerçekleştirmek: Öğretim programlarında okul kütüphanelerinin yeri. *Bilgi Dünyası*, 14(2), 306-328. [\[Crossref\]](#)
- Önlen, M., Tatan, M., & İbret, B. (2020). 2005-2018 sosyal bilgiler öğretim programı 5, 6 ve 7 sınıf kazanımlarının yenilenen Bloom taksonomisine göre karşılaştırmalı analizi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 1-13.
- Özdemir, S. M., Altıok, S., & Baki, N. (2015). Bloom'un yenilenmiş taksonomisine göre sosyal bilgiler öğretim programı kazanımlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 363-375. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/40.soner_mehmet_ozdemir.pdf
- Özleşmiş, N. (2019). *İlkokul hayat bilgisi dersi kapsamındaki değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. (Tez No: 573647). [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Partido, B. B., Chartier, E., & Jewell, J. (2020). Evaluation of an e-book assignment using Fink's taxonomy of significant learning among undergraduate dental hygiene students. *Journal of Dental Education*, 84(10), 1074-1083. [\[Crossref\]](#)
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. Sage.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Yargı.
- Sözcü, U., & Aydınöz, D. (2019). 9. sınıf coğrafya dersi öğretim programı kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 24(42), 1-15. [\[Crossref\]](#)
- Stabback, P. (2016). *What makes a quality curriculum?* (Report No: 2). UNESCO International Bureau of Education. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000243975>
- Türk Dil Kurumu. (2020). Taksonomi. *Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük* içinde. 5 Eylül 2020 tarihinde erişilmiştir. <https://sozluk.gov.tr/>
- Tutkun, Ö. F. (2012). Bloom'un yenilenmiş taksonomisi üzerine genel bir bakış. *Sakarya University Journal of Education*, 2(1), 14-22. <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423911421.pdf>
- Uğraş, S., & Aral, H. (2018). Ortaokul beden eğitimi ders programındaki kazanımların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 1(1), 33-46.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2017). Education for sustainable development goals. *Learning objectives*. (Education 2030 Report). UNESCO. https://www.unesco.de/sites/default/files/2018-08/unesco_education_for_sustainable_development_goals.pdf
- Westbury, L. (2008). Curriculum in practice. In F. M. Connelly, M. F. He, & J. Phillion (Eds). *The sage handbook of curriculum and instruction* (pp.1-24). Sage.
- Yaşaroğlu, C. (2018). Öğretim programlarında değerler: Hayat bilgisi dersi örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(5), 725-733. [\[Crossref\]](#)
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yolcu, H. H. (2019). İlkokul öğretim programı 3 ve 4. sınıf fen bilimleri dersi kazanımlarının revize edilmiş Bloom taksonomisi açısından analizi ve değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 18(1), 253-262. [\[Crossref\]](#)
- Zorluoğlu, S. L., Kızılaslan, A., & Sözbilir, M. (2016). Ortaöğretim kimya dersi öğretim programı kazanımlarının yapılandırılmış Bloom taksonomisine göre analizi ve değerlendirilmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elekttronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(1), 260-279. [\[Crossref\]](#)

Extended Abstract

Introduction: In order for a curriculum to be effective in teaching process, appropriate acquisitions must be prepared for each teaching step. Through acquisitions it is aimed to plan the curriculum in accordance with the objectives and to give students knowledge, skills, attitudes and behaviors specific to the course. Some taxonomies are used in order to follow a systematic way in determining and ordering the acquisitions. It is possible to come across different taxonomies in the literature. Bloom's taxonomy is the one the most well-known and most frequently used. Although there are many studies in the literature that classify acquisitions according to Bloom's taxonomy, there are very few studies using different taxonomies. For this reason, in this study, it is aimed to classify the life studies course curriculum according to the Fink taxonomy which is relatively little known. Since there is no similar study in the literature, it is thought that the study's results will be useful. In addition, Fink taxonomy deals with cognitive and affective objectives together and focuses 21st century skills more. It is argued that curricula that will be organized according to Fink taxonomy will provide more balanced and effective learning. For this reason, it is thought that the classification of life studies, which is a course in which the development of affective skills is at the forefront, according to Fink taxonomy may yield useful results.

Objective: The purpose of this research is to examine the distribution of 2018 Life Studies curriculum acquisitions according to the Fink taxonomy. Research questions are presented below:

1. What is the distribution of the first-grade curriculum acquisitions of the Life Studies lesson according to the Fink taxonomy?
2. What is the distribution of the second-grade curriculum acquisitions of the Life Studies lesson according to the Fink taxonomy?
3. What is the distribution of the third-grade curriculum acquisitions of the Life Studies lesson according to the Fink taxonomy?
4. What is the general distribution of the first, second, and third grades curriculum acquisitions of the Life Studies lesson according to the Fink taxonomy?

Method: A qualitative research approach has been adopted in this research. By using qualitative research, it is aimed to obtain in-depth information about a social event or phenomenon. In this study, it is aimed to make a detailed examination about the life studies curriculum acquisitions and to classify them. The research method is document analysis, which can be used as a research method as well as being a data collection technique. In accordance with the research method, the data were collected by the document analysis technique. First, the Life Studies 1st, 2nd, and 3rd grade curricula published in 2018 were downloaded from the official website of the Ministry of National Education. Then, acquisitions of the curricula were classified according to the Fink taxonomy. Life Studies curriculum includes 53 acquisitions for 1st grades, 50 acquisitions for 2nd grades, 45 acquisitions for 3rd grades, and 148 acquisitions in total. In the analysis of the data, the acquisitions of the life studies curriculum were presented in tables. Each acquisition was associated with the Fink taxonomy learning types: foundational knowledge, application, integration, human dimension, caring, and learning how to learn. In order to make the result reliable, expert opinion was obtained for the classification.

Results: Most acquisitions are related to application learnings at the first-grade level ($f = 20$, 37.7%). There are 12 (22.6%) acquisitions related to caring, 11 (20.1%) acquisitions related to foundational knowledge, five acquisitions (9.4%) related to integration learnings and four acquisitions (7.5%) related to the human dimension. The fewest number of acquisitions belongs to learning how to learn ($f = 1$, 1.9%).

At the second-grade level, the highest number of acquisitions belongs to caring ($f = 13$, 26%). There is an equal number of acquisitions related to foundational knowledge and application ($f = 12$, 24%; $f = 12$, 24%). There are nine (18%) acquisitions related to integration, four (8%) acquisitions related to learning how to learn. There is not any acquisition related to the human dimension.

At the third-grade level, the highest number of acquisitions belongs to integration ($f = 16$, 35.5%). There are nine (20%) acquisitions related to caring, six (13.3%) acquisitions related to foundational knowledge and application, five (11.1%) acquisitions related to learning how to learn, and three (6.6%) acquisitions related to the human dimension.

In life studies curricula, most acquisitions are related to application learning ($f = 38$, 25.67%). There are 34 (22.97%) acquisitions related to caring, 30 (20.27%) acquisitions related to integration, 29 (19.59%) acquisitions related to foundational knowledge, 10 (6.75%) acquisitions related to learning how to learn, and seven (4.72%) acquisitions related to the human dimension.

Discussion: When the whole curriculum is considered, the acquisitions related to application and caring learnings are prominent. According to the Fink taxonomy, the application learnings require the demonstration of skills and abilities, and the use of high-level thinking skills. Caring learnings are about acquiring new emotions, interests, and values. Since life studies lesson is important in students with knowledge and skills that will be useful in daily life and in terms of value education, it is expected that the number of acquisitions related to application and caring is the highest.

The fewest number of acquisitions in life studies curriculum belongs to learning how to learn and human dimension. Learning how to learn is about being a better student, doing research, and being able to manage his/her own learning. Human dimension learning addresses acquiring information about oneself and others. Learning how to learn is a quite important skill. Being in the information age, the importance of lifelong learning and the limited information given at school make learning how to learn meaningfully. In addition, learning how to learn is also effective in using the individual's previous learning and experiences and providing motivation to learn. Despite all these, acquisitions related to learning how to learn are insufficient.

On the other hand, human dimension learnings require students to get knowledge about themselves and others. It is important for students to be aware of their strengths and weaknesses, to analyze what they can and cannot do. Insufficient acquisitions related to human dimension learnings create a deficiency in cognitive and emotional integrity in learning.

Conclusion and Suggestions: It is thought that the Fink taxonomy aims to teach high-level cognitive and emotional skills in accordance with contemporary teaching/learning paradigms and developing technology. According to the results of this study, it is suggested that life studies curriculum acquisitions can be reconsidered by taking into account the human dimension and learning how to learn. Deficiencies can be determined by evaluating different curricula according to the Fink taxonomy or other taxonomies.